

Év végi szakmai vezetői beszámoló

2014/2015

„Egy lépéssel tovább! – Iskolafejlesztés a teskándi Csukás-suliban.”

Iskolánk, a teskándi Csukás István Általános Iskola az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Programban TÁMOP-3.1.4-12/2-2012-1134 azonosító számmal az Innovatív iskolák fejlesztése című pályázati kiíráson (81 662 070 Ft) nagy összegű Európai Unió támogatást nyert.

A projekt keretében a teskándi Csukás-suli diákjainak egészség- és környezettudatos szemléletének fejlesztése valósult meg. A támogatás elősegíti a nemzeti és európai identitás kialakulását, az iskoláskorú gyermekek együttműködési, alkalmazkodási, egészségvédelmi, informatikai és idegen nyelvi készség- és képességfejlesztését, valamint a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülését.

A projekt hozzájárul a pedagógusok szakmai-módszertani megújításához is továbbképzésekkel, valamint az intézményi fejlesztéshez a digitális, sport- és egyéb taneszközök beszerzése által. A pályázat célja - hogy a tanulói foglalkozások, pedagógusképzések és szabadidős programok egymás hatásait erősítve, komplex módon járuljanak hozzá az oktatás minőségének javulásához – teljesült.

A tananyagot kiegészítő tanulói képzéseken, a szakköri foglalkozásokon és a szabadidős tevékenységeken szinte valamennyi tanuló részt vett.

A foglalkozásokra a tanulókat korcsoportok szerint osztottuk be jelentkezésük alapján. Arra törekedtünk, hogy a pályázatban minden tanulónak és korosztálynak az esélyegyenlőség biztosításával élményekben gazdag, interaktív foglalkozásokat szervezzünk, melyek során felhasználásra kerültek a pályázat keretében vásárolt eszközök is.

1. Köznevelési intézményekben nevelési-pedagógiai tevékenységek támogatása informatika tantárgy tanításának fejlesztése, illetve más tárgyak oktatásának IKT-val való támogatása címen valósult meg az **Informatika szakkör szervezése 60 alkalommal, alkalmanként 15 diák részvételével**, 4 modulban a 8. osztályos diákok részvételével. Örömmel vettük, ha a gyenge tanulmányi eredménnyel bíró, kevésbé ügyes tanulók is jelentkeztek. A program befejezésével a legtöbb tanuló önkéntesen sikeres ECDL vizsgát tett.

2. Köznevelési intézményekben nevelési-pedagógiai tevékenységek támogatása címen valósult meg a:

- **Baleset-megelőzési ismeretek foglalkozások** 4 alkalommal, alkalmanként 30 diák részvételével.

A gyerekek foglalkozásokra történő kiválasztásánál arra törekedtünk, hogy a lehetőleg minden felső tagozatos és 4. osztályos tanuló vegyen részt rajta, mert ez a korosztály már életszerűen tapasztalja, gyakorolja a közlekedést. Kiemelt téma volt a kerékpáros közlekedés, mely a környezettudatos közlekedés legelterjedtebb alternatívája.

Az elméleti oktatáson a diákok kerékpár tesztet tölthettek ki, majd számítógépen gyakorló vizsgaprogrammal adtak számot a megszerzett tudásukról. Ezt követően közlekedési ügyességi feladatokat hajtottak végre a kiépített KRESZ pályán kerékpárokkal. Új közlekedési ismeretekkel - a legújabb gyalogos és kerékpáros KRESZ szabályok - is találkoztak.

- **„Nyelvi tábor” komplex szervezése és lebonyolítása 2 alkalommal, melyből** 1 alkalommal német nyelven, 1 alkalommal angol nyelven, a teskándi Csukás-suli tanulói részére, alkalomként 15 fő részvételével valósult meg a program.

A nyelvi táborban az érdemi munkához szükségesnek tartottuk a minimális nyelvismeretet, ezért az 5-8. osztályos tanulók bevonásával történt a szervezés. A nyolcadikosok részvételi aktivitásának kifejezetten örültünk, hiszen a középiskola előtt megerősíthették eddigi ismereteiket.

A szakmai megvalósításban, a heti tematika összeállításakor a szakmai vezető és az iskolai nyelvtanárokkal egyeztetett tematikának megfelelően a nyelvtanárok figyelembe vették a helyi adottságokat, a csoportok összetételét, akik közül jó párat érdekelt a mezőgazdaság, és személyes tapasztalatokkal is rendelkeztek ebben a témában. Figyeltek arra, hogy ne az iskolai tananyag köszönjön vissza, hanem teljesen új ismereteket szerezzenek, így elkerülhető volt a korosztályból adódó különbségek megjelenése. A nyelvtanárok elsődleges célja a szókincs bővítés volt különböző témakörökön keresztül, valamint az egymás előtti idegen nyelven történő megnyilatkozás ösztönzése. Játékos keretek között valósulhatott meg az iskolai oktatásban központi szerepet betöltő nyelvi szabályok elmélyítése és rögzítése is. A hét során az életmódhoz kötődő gyakorlati oktatást helyezték előtérbe a táborba telepített pályázati forrásból beszerzett oktatást segítő rendszer felhasználásával.

A nyelvtanári reflexiók és tanulói beszámolók igazolják, hogy a témaválasztások sikeresnek bizonyultak, a gyerekek örömmel fogadták ezeket az ismereteket és a hozzájuk kapcsolódó játékos feladatokat, mert az iskolában ilyen témafeldolgozásra kevés lehetőség adódik

- **Nemzeti hagyományok, helytörténeti ismeretek feldolgozásához és megismeréséhez kapcsolódó tanórán kívüli tevékenység** zajlott 60 alkalommal, alkalomként 2-2 órában, 15-15 fő részvételével az alábbi két témakörben:

Művészet megjelenése múltunkban (elmélet és gyakorlat)

Megismerkedtek a népi motívumok, jelképek forma- és színvilágával, azok konkrét jelentéstartalmával, a fa, életfa, világfa jelképrendszerével, felelevenítettek régi és mai mesterségeket. Az őskori ember ábrázolásain keresztül érintették annak hitvilágát, gondolkodását. Az élet a középkorban – cégek, iniciálék témakörben - a középkori kódexmásolók tevékenységének bemutatása történt meg. A tanulók képet kaptak a rég-és közelmúltról, lehetőségük volt összevetni ősaink nyugodt, természetel harmonizáló életét a mai rohanó világunkkal. A témakörökben kiemelt szerep jutott a környezettudatos szemlélet elsajátításának. A foglalkozás gyakorlati részében fa, papír, vászon, üveg, parafa alapra szabadon alkottak, különböző kompozíciókat készítettek. Minden alkalommal a témához kötődő, de a szabad fantáziájuk szerint elkészített munkák egészen különlegesek lettek, a kész műveket minden esetben haza is vihették a gyerekek.

Régészeti és helytörténeti alapismeretek (építészeti emlékek, életmód)

A témakör foglalkozásai iskolai és külső helyszínen zajlottak. Szó volt a régészeti kutatás fontos mozzanatairól, megismerkedtek a gyerekek a régészetben használt eszközökkel és módszerekkel. A gyakorlatban is megtapasztalták a megszerzett ismereteket külső helyszínen, melynek során régészeti objektumból régészeti leletek másolatait tárták fel. Megismerkedtek a Teskánd környéki templomokkal, várakkal a dobbronhegyi, a bödei, a

salomvári, a zalaszentgyörgyi és a megyében kissé távolabb eső, de országos jelentőségű türjei templommal és az egervári várral, szűkebb hazájuk Zala megye, azon belül is Gőcsej néprajzi értékeivel és hagyományaival is. A tanulók megfigyelhették a középkori templomok főbb ismertetőjegyeit, betekintést nyerhettek a műemlékek régészeti kutatásába, tudatosult bennük a műemlékvédelem fontossága.

- **„Egészségfejlesztési ismeretek” foglalkozás keretében**

4 alkalommal, alkalomként 30-30 fő, 1-1 órában a 4-8. osztályos tanulók részvételével valósult meg a program Zalaegerszegen a Mentálhigiénés Központban. A 4 elméleti foglalkozás keretében az alábbi témakörök szerepeltek:

- az alkohol hatásai társadalmi jelentősége
- a drog veszélyei, és a drogmegelőzés,
- a dohányzás káros hatásai
- étkezési kultúra, diabétesz és diabetikus életmód.

Szóba került mind a négy témában az is, hogy kihez fordulhatnak segítségért tanácsért a tanulók és felnőttek.

3. Köznevelési intézményekben nevelési-pedagógiai tevékenységek támogatása – környezeti nevelést, fenntarthatóságot szolgáló környezettudatos tanórán kívüli tevékenységek támogatása címen valósult meg az

„Ökotábor” komplex szervezése és lebonyolítása 4 alkalommal 5-5 napig/50-50 tanuló részvételével, a környezettudatos életmód elméleti és gyakorlati megismertetésének céljával a tescándi Csukás-suli tanulói részére. A szülői szervezetek és a nevelőtestülettel történő egyeztetések eredményeként 50 km-es körzetben valósult meg a tábor. Az esélyegyenlőségre kiemelt figyelmet fordítva az iskola tanulói közül mindenkinek lehetőséget biztosítottunk, amely lehetőséggel éltek is a tanulók, hiszen közülük sokan még nem is voltak távol családjuktól ilyen hosszú időre.

Az alábbi tábori életet színesítő szakmai programok valósultak meg:

- Megismerkedhettek a Rába folyó és árterének élővilágával, valamint bemutatták a táborban élő állatokat.
- Tréfás kincsvadászaton vett részt.
- A múzeumban egy helyi történész segítségével, betekintést nyerhettek Vas megye történelmébe.
- Amit a természet ad című előadás során megismerkedhettek a környezetükben található növények gyógyhatásával, illetve esetleges mérgező tulajdonságával.
- Az íjászat során kézbe vehették ezt az ősi, magyarok által is használt fegyvert, majd az alapvető ismeretek elsajátítása után ki is próbálhatták, felfújt lufikra célozhattak vele.
- „1perc és nyersz” vetélkedőt szerveztek, amelynek során a gyerekekre nagyon sok tréfás, ötletes feladat megoldása várt, rengeteg vidámsággal, nevetéssel.
- A szövés és a fonás során hasznosak voltak a beszerzett szövőkeretek, amelyek segítségével a tanulók gyönyörű szőtteket készítettek, amelyeket a tábor végén haza is vihetek. A fonás során készített karkötők a táborlakók együvé tartozásának jelképei lettek, mindenki, gyerek és felnőtt egyaránt viselte a hátralévő napok alatt.
- A nemezést segítő kézművesekkel közreműködve tanulták a gyerekek.

- Részt vehettek kézműves foglalkozáson, ahol többek között palack-teknőst, valamint gyöngyökből fát készíthettek.
- Volt vetélkedő, a feladatok lényege a környezettudatos magatartás erősítése, olyan ismeretek felelevenítése, amelyek a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatosak, melyben sokféle feladatot kellett közösen megoldaniuk. Volt, ami a szellemi képességüket dolgoztatta, többek között a táborban hallott előadások, bemutatók ismeretanyagát kérte vissza, volt ahol az ügyesség számított, például a rönk fűrészelésnél, és volt, ahol a kreativitás döntött, mint a hajókészítő versenyszámban.

A kötetlenebb szabadidős tevékenységek is sok élményt adtak a gyerekeknek. Többek között csónakázhattak, lovagolhattak részt vettek a fergeteges táncban az iskola által vitt népviseleti ruhákban. Voltak fizikai élményt is adó kalandpályán, megismerkedhettek őseink íjász múltjával, rendeztek játékos ügyességi vetélkedőt is, tábori felügyelő személy állandó jelenlétével a strandon fürödtek. Rendszeresen használták a sportpályákat labdajátékokra. A tanulók a foglalkozásokon használták többek között a projekt keretében vásárolt ülőpárnákat, játékokat, sport és egyéb eszközöket is. Nagy élményt jelentett az őshonos állatvilágának megismerése, azok gondozásának nyomon követése.

Nagyon jó volt, hogy kötetlenebb formában többször együtt lehetett osztály- és iskolatársával csoportokban megvalósított kooperatív munka közben is, ahol a megélt közös élmény jó hatással volt a diákok egymás közötti kapcsolataira is.

Volt lehetőségük többször gyakorolni olyan elfoglaltságot, amelyeken keresztül megtanulhatták a hatékony időbeosztást is. Tanítványaink sok pluszt kaptak ÖKO témában, amit iskolai keretek között nehéz lenne megvalósítani ilyen felüldést jelentő szórakoztató formában. Reméljük sikerült őket elindítani egy úton, amely a felnőtt életük során motiváló hatással lesz a még környezettudatosabb viselkedésre. A jó hangulatot híven tükrözik a készített fotók. A tábor hagyományaink és környezetünk védelmére inspirálta a tanulókat, elősegítve a környezettudatos magatartás kialakulását.

A tanulók aktív részvételével bizonyítja a rengeteg elkészített fotó, a sok-sok szőtt táska, fonott karkötő, tábori rajzok, és élménybeszámolók.

4. Egészségfejlesztő- szemléletformáló iskolai programok megvalósítása a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód viselkedésbe épülésének érdekében:

5.

- **Az iskolán belüli bántalmazás és zaklatás megelőzését célzó foglalkozások**

A 9 alkalommal a 14 fős csoportok nemek szerinti bontásban kerültek kialakításra, hogy gátlásoktól mentesebb legyen a gyerekek megnyilatkozása a témával kapcsolatban.

A diákok az óra keretén belül szituációs játékon keresztül megismerkedtek különböző agressziókezelési módszerekkel.

- **Egészségnap** megszervezésére került sor a projektidőszakban 4 alkalommal, ahol alkalmanként legalább 200 (az iskolában jelenlévő) diák vett részt, melyben megtörtént a diákok interaktív oktatására fókuszálva a mozgás, a táplálkozás, a higiénia és a természeti környezet megismerése.

Az első 3 témanapokon délelőtt elméleti, délután pedig gyakorlati bemutatókon keresztül kerültek közelebb az egészségnapok ismeretanyagához.

Az előadások 4 teremben, IKT tábla felhasználásával, interaktív körülmények között folytak.

Az alsó és felső tagozatosoknak 2-2 előadás volt a délelőtti időszakban

Például a **mozgás** elméleti foglalkozásain az alsósok témakörei: „Miért fontos a mozgás, a mindennapos sportolás?“, „Milyen mozgást válasszak?“, a felsősök témakörei: „A mozgás anatómiája – miért egészséges a mindennapos sport?“, „A legnépszerűbb sportágak bemutatása – története, formája.”

Sportági bemutatók zajlottak aerobic, aikidó, íjászat, labdarúgás területén, melyek az ismeretátadást szolgálták. Voltak vállalkozó szellemű tanulók nagyon sokan, akik ki is próbálták, gyakorolták azokat.

A „Mozgás” program zárásaként Mányoki Attila hosszútávúszó, nemzetközileg is ismert sportoló tartott élménybeszámolót. A fantasztikus előadó teljesítményével, kitartásával, alázatával és sportszeretettel követendő példa a gyerekek számára. A gyerekeket nagyon lekötötte a filmfelvételekkel igazolt élménybeszámoló. A programot közös fotózás és dedikálás zárta. A gyerekek **rajongása megerősítette, hogy mennyire szükségük van példaképekre.**

- **„Elsősegély-nyújtási tanfolyam szervezése és lebonyolítása”**

10 alkalommal, alkalmanként 30-30 fő, 1-1 órában vett részt a 4-8 osztályos tanulók közül elméleti és gyakorlati foglalkozásokon. Foglalkoztak az elsősegélynyújtás jelentésével, és fontosságával. Miért nélkülözhetetlen a védőeszközök alkalmazása. Milyen eszközök használhatók fel, ha nem áll rendelkezésünkre hirtelen elsősegély doboz. Hogyan lehet a természetben található eszközökkel esetlegesen vérzést csillapítani. Mi is az a helyszínfelmérés, kit kell értesíteni és milyen hívószámokon, ha probléma adódik. Megtanulták alapszinten az újraélesztést (BLS) az ambu baba segítségével, valamint a szakszerű sebellátást (fertőtlenítés, kötözési technikák, kullancskiszedés technikája). A gyermekeknek főleg az újraélesztés, valamint a különböző sebellátási módszerek keltették fel az érdeklődésüket, a többségük bátran végezte a segítség-nyújtási gyakorlatokat is.

- **„Mindennapos testnevelés részét képező testmozgásformák foglalkozásainak szervezése és lebonyolítása”**

A mozgásprogramok főbb helyszínei: a Teskándi Csukás István Általános Iskola, Csukás István Nevelési és Oktatási Gyermekközpont Uszoda, XXL Fitness-Wellness Központ, Zalaegerszegi Jégcsarnok, teskándi sportpálya, Zalaegerszegi tenisz klub, Zalaegerszegi Birkózó Sport Egyesület.

A megvalósult 72 foglalkozás korosztályonként, ciklusokra beosztva péntekenként legalább 2*125 tanuló részvételével zajlottak 6 helyszínen, amelynek keretében közel 20 féle sportággal ismerkedtek meg tanulóink.

Többször, azonos mozgásformát végezve tehettek szert bizonyos mértékű rutinra a sportágak területén. Jól bevált az osztályok szerinti besorolás, látványos volt a kitartásra buzdítás, egymás serkentése az ismétléseken való részvételre, mivel az iskola tanulóinak 50 %-a kevesebb, mint 125 fő. Ahogy a tanulók egyre nagyobb jártasságot szereztek az egyes sportágak terén, úgy jutottak egyre több sikerélményhez. Szívesen viselték az egyen pólót és nadrágot. A tanulók közül sokan megtapasztalták, hogy más sportágakban is lehetnek legalább annyira, vagy még jobban sikeresek, mint amit jelenleg folytatnak. Megismerkedtek olyan sportágakkal is, amelyeket jelentős költségvonzata miatt nem sok gyerek engedhet meg magának.

A tanulók és a szakmai felügyeletet ellátó pedagógusok szerint is megvalósult a mindennapos testnevelést kiegészítő, egészségfejlesztő, a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülését szolgáló és a fizikai aktivitásban gazdag életmódra nevelő oktatási formák megtapasztalása, gyakorlása.

- **A "Családi életre nevelést célzó foglalkozások"**

Az egy órás foglalkozásokon a 4-8. osztályosok vettek részt 9 alkalommal, alkalomként 14 fő részvételével. A foglalkozások célja a család értékének hangsúlyozása, mivel a család szeretetteljes, gondoskodó, biztonságot adó légköre nélkülözhetetlen és pótolhatatlan a gyermek egészséges fejlődése szempontjából. Az életkori sajátosságoktól függően interaktív keretek között, közvetlen légkörben érintették a családi élet egészséges működéséhez szükséges legfontosabb témákat, mint az önismeret, jellem, személyiség, értékközvetítő példaképek szerepe az életünkben, nemi identitás, a szabadidő értékes eltöltése, barátság, a szerelem lelki és biológiai változásainak, szépségeinek és gondjainak a megítélése, valamint a házasság, családtervezés, intimitás, szexualitás témaköreit a korosztályoknak megfelelő szinten.

Összegzés a foglalkozásokról

	alkalom	tanuló/alk	összes foglalkoztatott tanuló	felügyelet	összes beosztott pedagógus
bántalm	9	14	126	1	9
elsősegély	10	30	300	2	20
egészségnap	4	200	800	10	40
testnevelés	72	130	9360	11	792
csal.él.nev	9	14	126		0
eg. fejl.	4	30	120	2	8
balesetmegel.	4	30	120	2	8
nemz. hagy.	60	15	900	1	60
informatika	60	15	900	1	60
Összesen	232		12752		0
ökotábor	4	50	200	4	16
nyelvi tábor	2	15	30	2	4
	238		12982		1017
			ennyi tanuló beosztás volt		ennyi pedagógus beosztás

A fenti táblázatból is látható, hogy a diákoknak elég nagy megterhelést jelentett a 8 hónap alatt lebonyolított programtömeg. A foglalkozások időpontját úgy választottam meg, hogy a nem helyben lakó tanulók is részt vehessenek azokon, és a délutáni buszokkal haza tudjanak menni. Minden foglalkozáshoz az eszközöket, az alapanyagokat, a szállítást és képzést a pályázati forrás biztosította a résztvevő tanulók és a szakmai felügyeletet ellátó pedagógusok részére. A gyerekek jól érezték magukat a foglalkozásokon, pedagógiai értékét erősíti, hogy kötetlenebb formában többször együtt lehetett osztály- és iskolatársával alkotó munka közben is, ahol a megélt közös élmény jó hatással volt a diákok egymás közötti kapcsolataira, lehetőség adódott arra, hogy a diákok ne elszigetelten, csak osztálykeretben létezzenek, hanem ismerjék meg más korosztályú iskolatársaikat is, segítsék és buzdítsák egymást a lehető legjobb teljesítményre.

A megvalósult programok során Örömmel tapasztaltam, hogy a diákok kérték, hogy hasonló előadásokon vegyenek majd részt a későbbiek során is.

Teskánd, 2015. június 15.

Boronyák Éva ig. h.
a projekt szakmai vezetője